
Antopäivä: 20.5.2020	Voimaantulopäivä: 1.6.2020	Voimassa: Toistaiseksi
-------------------------	-------------------------------	---------------------------

---

Lainsäädäntö, johon ohje perustuu:
Laki Liikenne- ja viestintävirastosta (935/2018), 2 §
Vesiliikennelaki (782/2019)

Muutostiedot:
Tämä ohje korvaa Liikenneviraston antaman Vesiväyläluokituksen (19.3.2013).

Vesiväyläluokitus

Sisällysluettelo

1 Yleistä	2
2 Vesilain mukainen jaottelu	2
3 Vesiväyläluokitus	2
3.1 Perusluokitus	2
3.2 Palvelutasoluokitus	3
3.3 Ylläpitoluokitus	3
Liite 1	Vesiväylien perusluokitus
Liite 2	Palvelutasoluokitus
Liite 3	Ylläpitoluokitus

1 Yleistä

Vesiväylät luokitellaan Suomessa soveltaen tässä ohjeessa esitettyjä luokitteluperiaatteita.

Kaikki yleiset kulkuväylät on luokiteltu kuuteen väyläluokkaan väylän käyttötarkoituksen mukaan. Väyläluokkien väylien teknistä tasoa kuvaavassa palvelutasoluokituksessa on kuvattu väylien ominaisuuksia ja käytettävyyttä. Väylien ylläpidossa tulee noudattaa esitettyä ylläpitoluokitusta ja sen vaatimuksia.

2 Vesilain mukainen jaottelu

Vesilaki (587/2011) jakaa vesiväylät yleisiin kulkuväyliin ja yksityisiin kulkuväyliin. Yleiset kulkuväylät jakautuvat edelleen Väyläviraston ylläpitämiin julkisiin kulkuväyliin ja muiden tahojen ylläpitämiin yleisiin paikallisväyliin.

- yleiset kulkuväylät
  - julkiset kulkuväylät (Väylävirasto)
  - yleiset paikallisväylät (muut tahot)
- yksityiset kulkuväylät

Yleiset kulkuväylät ja niiden turvalaitteet merkitään Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämään merikarttaan. Väylien merkinnässä sovelletaan vesiliikennelain (782/2019) merenkulun turvalaitteita koskevia säännöksiä sekä Liikenne- ja viestintäviraston määräystä "Viitoitusjärjestelmä ja merenkulun turvalaitteet".

Jos väylää ei ole haettu yleiseksi kulkuväyläksi, se on vesilain mukainen yksityinen väylä. Yksityisiä väyliä ja niiden turvalaitteita ei merkitä merikartoille. Tämä väyläluokitus ei koske yksityisiä väyliä.

3 Vesiväyläluokitus

3.1 Perusluokitus

Perusluokitus kattaa kaikki yleiset kulkuväylät. Väylästä on jaettu kahteen pääryhmään: kauppamerenkulun väylät ja matalaväylät. Nämä on jaettu edelleen kuuteen väyläluokkaan (VL1 – VL6):

Kauppamerenkulun väylät:

VL 1	Kauppamerenkulun pääväylät
VL 2	Kauppamerenkulun 2-luokan väylät

Matalaväylät:

VL 3	Hyötyliikenteen matalaväylät
VL 4	Veneilyn runkoväylät
VL 5	Paikallisveneväylät
VL 6	Venereitit

Väyläluokka määräytyy ensisijaisesti sen mukaan, mitä liikennettä varten väylä on rakennettu eli minkälaista vesiliikennettä väylän on tarkoitettu ensisijaisesti palvelevan.

Väyläluokkien 1 ja 2 väylät on rakennettu ensisijaisesti kauppamerenkulkua silmällä pitäen. Väyläluokan 3 väylät rakennettu ensisijaisesti muuta hyötyliikennettä kuin kauppamerenkulkua varten. Tällaista liikennettä on muun muassa yhteysalusliikenne, uitto, pienimuotoinen matkustajalusliikenne, kalastus ja viranomaiskäyttö. Väyläluokkien 4-6 väylät on rakennettu veneilyn tarpeita varten. Veneilyn runkoväylät muodostavat veneilyn pääväylästä, jota täydentää veneilyn paikallisväylät. Venereitit ovat oma luokkansa ja ne poikkeavat muista väylistä siinä, että niiden syvyydestä ja syvyystiedoista ei ylläpitäjä vastaa samalla tavalla kuin väylien syvyyksistä.

Vesiväylien perusluokitus on esitetty liitteessä 1.

3.2 Palvelutasoluokitus

Palvelutasoluokitus kuvaa yleispiirteisesti väylien teknistä tavoitetasoa. Määrittelyssä on esitetty eri väyläluokkien yleiset kriteerit ja periaatteet väylien yleisestä käytettävyydestä, väylien mitoittamisesta, väylätilan ja geometrian määrittämisestä, syvyyden varmistamisesta sekä väylän merkinnästä.

Vesiväylien palvelutasoluokitus on esitetty liitteessä 2.

3.3 Ylläpitoluokitus

Vesiväylien ylläpitoluokitus perustuu turvalaitteiden toimivuuteen. Turvalaitteiden tulisi olla toimintakuntoisia luokituksessa määritetyn osuuden purjehduskaudesta. Väylät ja turvalaitteet on jaettu kolmeen toimivuusluokkaan väyläluokan ja turvalaitteen merkittävyyden perusteella. Valmistetut turvalaitteet on katsottu liikenteen turvallisuuden kannalta muita turvalaitteita merkittävimiksi.

Luokituksessa esitetyt toimivuusprosentit lasketaan toimivuusluokittain kunkin väylänpitäjän ylläpidossa olevan turvalaitteiden mukaisesti kolmen vuoden laskentajaksoittain. Yksittäisen vuoden toimivuusprosentit voivat poiketa luokituksen vaatimuksista. Luokitus ei tarkastele turvalaitteiden määrää, vaan toimivuusluokittaista turvalaitteiden toimimattomuusaikaa kokonaisuudessaan suhteutettuna ylläpidossa olevaan turvalaitemäärään. Jokaisen kiinteän turvalaitteen toimivuuden minimivaatimus olisi kuitenkin 95 %:n toiminta-aika purjehduskausittain. VL 1-6 kelloilla turvalaitteilla ja VL 3-6 kiinteiden turvalaitteiden näkemäesteiden suhteen toimivuuden minimivaatimus olisi 90 % purjehduskausittain.

Toimimattomuusajan laskennassa ei huomioida turvalaitteiden peruskorjaustöitä, joista on asianmukaisesti ilmoitettu etukäteen Liikenne- ja viestintävirastolle.

Vesiväylien ylläpitoluokitus on esitetty liitteessä 3.

Liikenne- ja viestintävirasto 20.05.2020

Jarkko Saarimäki
Ylijohtaja

Risto Lång
Johtava asiantuntija

Liite 1

VESIVÄYLÄLUOKITUS (Perusluokitus)

<u>PÄÄLUOKKA</u>			<u>VÄYLÄLUOKKA</u>		
1	Kauppamerenkulun väylät	Ensisijaisesti kauppamerenkulun käyttöön rakennettu ja kauppamerenkulkua varten ylläpidettävä väylä. Kauppamerenkululla tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaista rannikon alusliikennettä, joka maksaa väylämaksuja. Sisävesillä kauppamerenkulun väyläksi luetaan Saimaan syväväylästä.	VL1	Kauppamerenkulun 1-lk väylät (pääväylät)	Valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävät kauppamerenkulun pääväylät, joilla kulkee valtaosa vesiliikenteen tavaravirroista. Liikennöinti mahdollista ympärivuotisesti kaikissa näkyvyysolosuhteissa.
			VL2	Kauppamerenkulun 2-lk väylät	Lähinnä paikallista merkitystä omaava kauppamerenkulun väylä, tai pääväylään liittyvä rinnakkais- tai yhdysväylä.
2	Matalaväylät (Muun vesiliikenteen väylät)	Ensisijaisesti veneliikenteen tai muun hyötyliikenteen kuin kauppamerenkulun käyttöön rakennetut ja ylläpidettävät väylät	VL3	Hyötyliikenteen matalaväylät	Mm. yhteysliikennettä, kalastusaluksia, proomuliikennettä, uittoa ja alueellisesti merkittävää matkustajaliikennettä palvelevat väylät.
			VL4	Veneilyn runkoväylät	Veneilyn pääväylä, joka muodostaa yhtenäisen pidempijaksoisen reitin rannikolla tai sisävesillä kahden alueen välille.
			VL5	Paikallisveneväylät	Paikallinen veneväylä, esim. pistoväylä pääväylältä satamaan tai yhdysväylä kahden muun väylän välillä. Kulkusyvyys 1,0 ... 2,5 m.
			VL6	Venereitit	Reittitasoinen matalaväylä Kulkusyvyys 0,5 ... 2,5 m (väylän syvyydestä ei vastata)

Liite 2

Palvelutasoluokitus

Väyläluokka	Käytettävyys/palvelutaso	Mitoitus	Väylätila ja geometria	Merkintä
VL1	Voidaan käyttää kaikissa näkyvyysolosuhteissa. Talviliikenne jäävähvisteisillä aluksilla tai jäänmurtoavustuksen tukemana mahdollista.	Mitoitus ja geometria täyttää laivaväylien suunnitteluohjeiden mukaisen normaalin minimimitoituksen. Poikkeuksellisia minimimittoja ei ole käytetty.	Väylän linjaus, väyläalue ja väylätila yksikäsitteisesti määritetty sisältäen myös tarvittavat levitys- ja ankkurointialueet.	Väylällä käytetään kaikkia merenkulun turvalaitteita. Tarpeen mukaan rakennetaan myös veteen perustettavia kiinteitä merkkejä. Väylä valaistu. Väylämerkintä mahdollistaa navigoinnin kaikissa olosuhteissa.
VL2	Väylän käytettävyys pimeällä tai huonoissa näkyvyysolosuhteissa voi olla osittain rajoitettu. Väylää ei ole suunniteltu talvimerenkulkua silmällä pitäen.	Laivaväylien suunnitteluohjeiden normaalin minimimitoituksen alittavia mittoja saatettu paikoin käyttää.	Väylän linjaus, väyläalue ja väylätila yksikäsitteisesti määritetty	Väylällä käytetään kaikkia merenkulun turvalaitteita, mutta normaalisti ei veteen perustettuja kiinteitä merkkejä. Väylä valaistu tai turvalaitteet varustettu vähintään valoheijastimilla. Kiinteitä tutkamaaleja rajoitusti.
VL3	Väylän käytettävyys huonoissa näkyvyysolosuhteissa voi olla osittain rajoitettu. Väylää ei ole suunniteltu talvimerenkulkua silmällä pitäen.	Väylä mitoitettu ja suunniteltu laivaväylien suunnitteluohjeita soveltaen. Poikkeuksellisia minimimittoja saatettu paikoin käyttää.	Väylän linjaus, väyläalue ja väylätila yksikäsitteisesti määritetty	Merkintä perustuu ensisijaisesti linjamerkkien ja kelluvien turvalaitteiden käyttöön. Väylä valaistu tai varustettu riittävällä määrällä valoheijastimia pimeällä navigointia varten.
VL4	Väylän käytettävyys kaikissa näkyvyysolosuhteissa vähintään tyydyttävä. Väylä suunniteltu käytettäväksi vain avovesikautena.	Väylä mitoitettu ja suunniteltu veneväylien suunnitteluohjeiden mukaan.	Väylän linjaus, väyläalue ja väylätila yksikäsitteisesti määritetty	Merkintä perustuu linjamerkkien, kelluvien turvalaitteiden (viittojen) ja kummeleiden käyttöön. Pääsääntöisesti ei valaistu. Väylällä riittävä määrä valoheijastimia pimeällä navigointia varten.
VL5	Väylän käytettävyys hyvä hyvissä näkyvyysolosuhteissa ja päivänvalolla. Väylä suunniteltu käytettäväksi vain avovesikautena.	Väylä mitoitettu ja suunniteltu veneväylien suunnitteluohjeiden mukaan.	Väylän linjaus, väyläalue ja väylätila yksikäsitteisesti määritetty.	Merkintä perustuu kelluvien turvalaitteiden (viittojen) ja kummeleiden käyttöön. Ei valaistu.
VL6	Väylän käytettävyys hyvissä näkyvyysolosuhteissa ja päivänvalolla vähintään tyydyttävä. Väylä suunniteltu käytettäväksi vain avovesikautena.	Väylä (venereitti) mitoitettu ja suunniteltu veneväylien suunnitteluohjeita paikallisiin olosuhteisiin väljästi soveltaen.	Väylän kulku määritetty. Väyläalue ja väylätila määritetty tapauskohtaisen harkinnan ja tarpeen mukaan.	Merkintä perustuu kelluvien turvalaitteiden (viittojen) ja kummeleiden käyttöön. Ei valaistu.

Liite 3

Ylläpitoluokitus (turvalaitteiden toimivuus)

Toimivuu- luokka	Toiminta-aika (% purjehdus- kaudesta)	Toimivuu- luokkaan kuulu- vat väylät ja turvalaitteet	Purjehduskausi
1	99,8	VL 1 valaistut turvalaitteet	Koko vuosi
2	99,0	VL 1 ei valaistut turvalaitteet VL 2-6 valaistut turvalaitteet	VL 1 koko vuosi. VL 2-6 1.5.-30.11. Virolahden ja Merikarvian välinen merialue ja Oulujoen vesistön eteläpuoliset järviolueet. VL 2-6 1.6.-15.11. Merikarvian ja Tornion välinen merialue ja Oulujoen vesistö ja sen pohjoispuoliset järviolueet. Saimaan kanavalla ja syväväylillä Saimaan kanavan liikennekausi
3	97,0	VL 2-6 ei valaistut turvalaitteet	VL 2-6 1.5.-30.11. Virolahden ja Merikarvian välinen merialue ja Oulujoen vesistön eteläpuoliset järviolueet. VL 2-6 1.6.-15.11. Merikarvian ja Tornion välinen merialue ja Oulujoen vesistö ja sen pohjoispuoliset järviolueet. Saimaan kanavalla ja syväväylillä Saimaan kanavan liikennekausi
Minimi- vaatimus	95,0 90,0	VL 1-6 jokainen yksittäinen kiinteä turvalaite VL 1-6 jokainen yksittäinen kelluva turvalaite ja VL 3-6 kiinteiden turvalaitteiden näkemäesteeet	VL 1 koko vuosi VL 2-6 1.5.-30.11. Virolahden ja Merikarvian välinen merialue ja Oulujoen vesistön etelä-puoliset järviolueet. VL 2-6 1.6.-15.11. Merikarvian ja Tornion välinen merialue ja Oulujoen vesistö ja sen pohjoispuoliset järviolueet. Saimaan kanavalla ja syväväylillä Saimaan kanavan liikennekausi